

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky

Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky Župné nám. č. 13, 814 22 Bratislava	
03 -10- 2014	
Číslo spisu:	Hodina: 11:50.
Prílohy: 1x	Vybavuje: Gu1

Tomáš Borec

Bratislava, 30. septembra 2014
Č. 44103/2014-151

Vážená súdna rada,

dňa 12. septembra 2014 mi bolo doručené podanie JUDr. Jána Bernáta, ktorým mi ako oprávnenému podať návrh na začatie disciplinárneho konania v súlade s ustanovením § 120 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dáva na vedomie skutočnosti, ktoré majú odôvodňovať záver, že sudkyňa Najvyššieho súdu SR, JUDr. Zuzana Ďurišová a sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici, JUDr. Juraj Babjak, sa mali dopustiť disciplinárneho previnenia § 116 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, prípadne i vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania a mieru zavinenia dokonca závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ich zavinenie vidí v tom, že boli členmi Poradného výboru na preskúmanie vhodnosti kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý zriadil svojim rozhodnutím prezident Slovenskej republiky dňa 17. júna 2014 pod číslom: 1262-2014-BA.

Týmto Vám v zmysle § 23 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladám uvedené podanie so žiadosťou o zaujatie stanoviska, či členstvo JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Juraja Babjaka v poradnom výbore prezidenta Slovenskej republiky bolo zlučiteľné s výkonom funkcie sudcu.

S úctou

Prílohy: 1 x fotokópia podania zo dňa 10.09.2014

Súdna rada Slovenskej republiky
Župné námestie 13
814 22 Bratislava

Mgr. Monika Jankovská
štátna tajomníčka

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky		
v Palárikove 10. septembra 2014		
Dossio: 44 103/2014-157		
Číslo: 88875/10		
Prílohy:	Odbor:	Referent:

Vážený pán minister,

prezident Slovenskej republiky (ďalej len „prezident republiky“) vo svojom rozhodnutí zo 17.06.2014 číslo: 1262-2014-BA (ďalej len „rozhodnutie“) o zriadení Poradného výboru (ďalej len „poradný výbor“) na preskúmanie vhodnosti kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) tvrdil, že právny základ na jeho zriadenie tvorí čl. 2 ods. 2, čl. 101 ods.1 v spojení s čl. 102 ods. 1 písm. s/ a čl. 132 ods. 2 až 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s uznesením ústavného súdu sp. zn. PL ÚS 4/2012 z 24.10.2012, t.j. uznesenie ústavného súdu č. 390/2012 per analogiam.

Prezident republiky vymenoval za členov tohto poradného výboru aj dvoch sudcov všeobecných súdov a to JUDr. Zuzanu Ďurišovú, ktorá je sudkyňou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a JUDr. Juraja Babjaka, ktorý je sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí svojim pôsobením v tomto poradnom orgáne predovšetkým vykonávali činnosť pre orgán výkonnej moci (prezidenta republiky), ktorá činnosť sudcu všeobecného súdu je prípustná výlučne len pri splnení zákonných podmienok na základe ústavnej úpravy o prerušení výkonu funkcie sudcu (PL ÚS 10/05).

Podľa § 13 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) môže sudca prerušiť výkon funkcie stážou na taxatívne určených orgánoch výkonnej a zákonodarnej moci, medzi ktoré patrí (vo vzťahu k prezidentovi republiky) aj kancelária prezidenta republiky. Stáž je prípustná (oprávnená) len so súhlasom sudcu a zároveň ak ju povolí Súdna rada Slovenskej republiky po vyjadrení ministra spravodlivosti a po prerokovaní s predsedom súdu, na ktorom sudca pôsobí.

Stáž sudcu patrí k inštitútu dočasného pridelenia sudcu (čl. 148 ods. 2 ústavy) na niektorý zákonom určený štátny orgán a je zákonným dôvodom dočasného pozastavenia výkonu súdnej moci (súdnictva), preto len vtedy nedochádza k situácii, v ktorej by funkcia sudcu bola nezlúčiteľná s funkciami uvedenými v č. 145a ods. 2 ústavy, teda v inom orgáne verejnej moci (PL ÚS 10/05). Na základe úpravy obsiahnutej v čl. 145 ods. 2 ústavy totiž platí, že „s nezávislosťou a nestrannosťou sudcu bezprostredne súvisí požiadavka nezlúčiteľnosti (inkompability) funkcie sudcu s inou štátnou, prípadne aj neštátnou funkciou“ (III. ÚS 16/00). Je teda zrejmé, že len na základe zákona a v ňom ustanoveným postupom vydaného rozhodnutia o stáži sudcu dôjde k prerušeniu výkonu jeho funkcie podľa § 13 zákona o sudcoch.

Porušenie zákonných podmienok, ktoré povoľujú stáž sudcu má za následok neprípustnosť stáže, t.j. výkon činnosti sudcom pre iný orgán štátnej moci a je porušením ústavnej požiadavky inkompability. Obaja vyššie označení sudcovia v príkrom rozpore s ústavou a so zákonom akceptovali členstvo v poradnom výbore prezidenta republiky a navyše aktívne participovali na jeho protiústavnej činnosti, čo má zásadný negatívny dopad na nezávislosť a nestrannosť konania a rozhodovania prezidenta republiky (neobjektívnosť konania a rozhodovania) a to z nasledujúcich dôvodov:

V ustanoveniach ústavy uvedených v rozhodnutí o zriadení poradného výboru podľa môjho názoru absentuje právomoc prezidenta republiky zriadiť si poradný výbor na zabezpečenie realizácie svojich ústavných práv a povinností. Nález ústavného súdu (PL ÚS 4/12) taktiež neobsahuje právny záver o oprávnení prezidenta republiky zriaďovať poradný orgán, rieši len oprávnenie prezidenta republiky posudzovať vhodnosť kandidáta pri zvažovaní skutočností vzťahujúcich sa na osobu kandidáta (nielen splnenia zákonných kritérií) a to z hľadiska realizácie jeho základnej povinnosti zabezpečiť riadny chod ústavných orgánov. Pritom inými skutočnosťami nemôžu byť ústavou dané kritéria odbornej spôsobilosti podľa jej čl. 134 ods. 3, splnenie ktorých posudzuje aj Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“). Posudzovanie splnenia ústavných kritérií prezidentom republiky je oddelené (samostatné) od posudzovania „určitých skutočností vzťahujúcich sa na osobu kandidáta, ktoré dôvodne spochybňujú jeho schopnosť vykonávať funkciu spôsobom neznižujúcim vážnosť uvedenej funkcie“.

Z dôvodov vyššie uvedených rozhodnutím o zriadení poradného výboru podľa môjho názoru prezident republiky porušil (prekročil) svoje ústavné povinnosti podľa čl. 2 ods. 2 ústavy (princíp legality). Prezident republiky, ako orgán verejnej moci, nemá ústavou určené zmocnenie na rozšírenie právomoci zákonom. Žiadne ustanovenie ústavy nedáva prezidentovi republiky právomoc zriaďovať poradné orgány a vymenovávať ich členov. Podľa čl. 102 ods. 4 ústavy podrobnosti o výkone ústavných právomoci prezidenta podľa ods. 1 môže ustanoviť zákon. Je teda zrejmé, že podrobnosti o výkone tejto ústavnej právomoci prezidenta môže ustanoviť zákon, avšak ústavodarca nesplnomocňuje zákonodarcu na to, aby prezidentovi republiky zveril ďalšie právomoci a preto má právomoci taxatívne dané výlučne ústavou, ktorá ho v žiadnom svojom ustanovení neoprávňuje zriaďovať si poradné orgány pre výkon svojich ústavných kompetencií.

Na základe čl. 102 ods.4 ústavy bol prijatý zákon č. 16/1993 Z.z. o Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky, ktorý v § 1 ods. 3 písm. a/ ustanovuje, že kancelária je právnickou osobou, ktorá zabezpečuje veci spojené s výkonom funkcie prezidenta republiky vyplývajúce z ústavy, ústavných zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom podľa jeho § 2 ods. 1 vnútornú organizáciu kancelárie určí prezident republiky v jej organizačnom poriadku. Na základe tejto právnej normy bol vydaný Organizačný poriadok Kancelárie prezidenta republiky (účinný od 15.11.2004), v časti ktorého označenej ako „Hlavné úlohy kancelárie“ je v bodoch 1 a 2 uvedené, že kancelária plní úlohy spojené s odborným, organizačným a materiálno-technickým zabezpečením činnosti prezidenta republiky. Základnými úlohami kancelárie je zabezpečovať veci spojené s výkonom funkcie prezidenta republiky vyplývajúce z ústavy, ústavných zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, s politickou činnosťou a verejnou činnosťou prezidenta republiky. Z týchto právnych noriem je nepochybné, že výlučne kancelária prezidenta republiky je oprávnená zabezpečovať pre neho veci spojené s výkonom jeho funkcie vyplývajúce mu z ústavy, teda aj oprávnenia vymenúvať a odvolávať sudcov ústavného súdu a preto žiadny iný orgán nie je oprávnený zabezpečovať žiadne podklady pre výkon funkcie prezidenta republiky, ktoré vyplývajú z realizácie jeho právomoci daných mu výlučne ústavou.

Zriadenie poradného výboru a jeho podstatný vplyv na rozhodnutie je teda svojvoľným konaním. Keďže ústava ani žiadny zákon nesplnomocnili (nedali oprávnenie) prezidentovi republiky na rozhodovanie o zriadení akéhokoľvek poradného orgánu pri realizácii jeho ústavnej právomoci vymenovať sudcov ústavného súdu, rozhodol jednoznačne svojvoľne (porušil princíp legality). Skutočnosť, že sa stotožnil vo svojom rozhodnutí o nevymenovaní kandidáta za sudcu ústavného

súdu so stanoviskom protiústavne zriadeného orgánu (poradného výboru) znamená, že ide o protiústavné rozhodnutie prezidenta republiky, teda o porušenie čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a zároveň aj čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu.

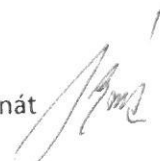
Svojvoľné konanie a rozhodnutie nespočíva u prezidenta republiky len v tom, že zriadil protiústavný orgán (poradný výbor), so stanoviskom ktorého sa stotožnil a na základe ktorého negatívne rozhodol, pretože zároveň porušil ústavnú povinnosť zákazu svojvôle aj prijatým (zvoleným) procesom rozhodovania (neobjektívne konanie). Ide o neobjektívny postup, ktorý je nepripustný pri uplatňovaní a ochrane základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj právo na prístup k verejnej funkcii. Nekonal sa nestranne, nezávisle a teda objektívne, takže sa nevyklúčila svojvôľa ani nepodložená možnosť úvahy prezidenta republiky bez akýchkoľvek objektívnych limitov rozhodovať.

Súčasne odôvodnenie rozhodnutia prezidenta republiky o nevymenovaní kandidáta za sudcu ústavného súdu preukázateľne nevychádza z objektívneho postupu. Ide o nepreskúmateľnosť (arbitrárnosť) rozhodnutia vzhľadom na dôvody v ňom uvedené. Nie je vôbec zistiteľné na základe akých podstatných skutkových okolností dospel prezident republiky k negatívnemu záveru, pričom porušil postup, ku ktorému sa zaviazal v samotnom rozhodnutí o zriadení poradného výboru. Nepreskúmateľnosť spočíva v tom, že neobsahuje (absentujú) aspoň podstatné skutkové okolnosti, na základe ktorých by ktokoľvek (po oboznámení sa s jeho obsahom) mohol dospieť k záveru o opodstatnenosti rozhodnutia prezidenta o nevymenovaní kandidáta za sudcu ústavného súdu. Odôvodnenie rozhodnutia má len podobu tlačovej správy, ktorá bola prezidentom republiky verejnosti oznámená na jeho tlačovej besede uskutočnenej dokonca v čase pred doručením rozhodnutia kandidátom, čo nepreukazuje náležitý rešpekt k rovnocennej ústavnej funkcii predstaviteľov súdnej moci.

Kedže ako minister spravodlivosti Slovenskej republiky ste oprávnený na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania podľa § 120 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ zákona o sudcoch, ako jeden z kandidátov zvolených národnou radou a prezidentom nevymenovaných za sudcu ústavného súdu, dávam vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy do Vašej pozornosti preto, aby ste posúdili, či činnosť sudcov všeobecných súdov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Juraja Babjaka v tomto poradnom výbore prezidenta republiky nie je disciplinárnym previnením podľa § 116 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, prípadne vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania a mieru zavinenia dokonca závažným disciplinárnym previnením podľa § 116 odsek 2 písmeno a/ zákona o sudcoch, a to aj v prípade, ak úlohy s ňou spojené plnili v dobe dovolenky (§ 45 a nasl. zákona o sudcoch) alebo poskytnutého im naplateného voľna (§ 59 zákona o sudcoch a súčasne očakávam, že ma o Vašom stanovisku vyrozumiete.

S pozdravom

JUDr. Ján Bernát

JUDr. Tomáš Borec

minister spravodlivosti

Slovenskej republiky

V Banskej Bystrici, 13. októbra 2014

Vážená pani predsedníčka,

Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky Župné nám. č. 13, 814 22 Bratislava	
14 -10- 2014	
Číslo spisu:	Hodina: 8:00
Prílohy:	Výbavuje: [signature]

V programe 21. zasadnutia Súdnej rady SR dňa 20. októbra 2014 je pod bodom 12 zaradená aj žiadosť ministra spravodlivosti o zaujatie stanoviska: Zlučiteľnosť s výkonom funkcie sudcu - členstvo v poradnom výbore prezidenta Slovenskej republiky.

Keďže tento bod programu sa týka aj mňa, ako sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici a člena Poradného výboru prezidenta republiky na preskúmanie vhodnosti kandidátov na sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky („poradný výbor“; „ústavný súd“), považujem za potrebné zaslať k nemu nasledovné vyjadrenie:

1. Moje členstvo v poradnom výbore nepovažujem za nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu v zmysle čl. 145a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Nejde totiž o orgán verejnej moci, ale len o orgán poradný a členstvo v ňom nenapĺňa ani žiaden z ďalších dôvodov nezlučiteľnosti, uvedených v citovanom ustanovení.

2. Som presvedčený, že takéto pôsobenie sudcu je v súlade aj s Odporúčaním Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec(2010)12 o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť (zo 17. novembra 2010), ktoré sa týka aj sudcov ústavného súdu (I./1.), pričom o. i. uvádza:

- Sudcovia môžu vykonávať činnosti okrem ich oficiálnej funkcie. Aby sa zabránilo skutočným či vnímaným konfliktom záujmu, ich účasť musí byť obmedzená na činnosti, ktoré sú v súlade s ich nestrannosťou a nezávislosťou (II/21.)

- Bez toho, aby bola dotknutá ich nezávislosť, sudcovia a justícia by mali udržiavať konštruktívne pracovné vzťahy s inštitúciami a orgánmi verejnej moci, ktoré sa podieľajú na riadení a správe súdov, rovnako aj s osobami („professionals“ alebo „professionnels“), ktorých úlohy sú spojené s prácou sudcov s cieľom uľahčiť účinný a efektívny výkon spravodlivosti (II/12.)

3. Konštruktívne pracovné vzťahy sudcov s orgánmi iných mocí – výkonnej a zákonodarnej – môžu mať a majú rôznu formu.

Môže napr. ísť o účasť sudcov v legislatívnych a rekodifikačných komisiách, kam ich menuje minister spravodlivosti. Aj podstata účasti sudcov v legislatívnom procese je pritom poradná, s poukazom na ich praktické a teoretické skúsenosti. Zlučiteľnosť funkcie sudcu s členstvom v rekodifikačných či iných legislatívnych komisiách nebola doposiaľ nikým

spochybňovaná. Ja sám som bol v minulosti tiež členom rekodifikačnej, ako aj viacerých legislatívnych komisií v oblasti trestného práva.

Keď sudca môže - bez problémov týkajúcich sa sudcovskej nezlučiteľnosti, nezávislosti a nestrannosti – radiť napr. výkonnej moci v legislatívnej oblasti, za účelom kvality právnej úpravy, nevidím dôvod, aby som ako bývalý sudca ústavného súdu, t. č. pôsobiaci vo funkcii sudcu všeobecného súdu, nemohol poradiť prezidentovi republiky (hlave štátu a výkonnej moci), za účelom kvalitného zloženia ústavného súdu.

S pozdravom

JUDr. Juraj Babjak

Váž. pani
JUDr. Jana Bajánková
predsedníčka
Súdnej rady
Slovenskej republiky

Na vedomie: Ing. Andrej Kiska, prezident Slovenskej republiky
JUDr. Tomáš Borec, minister spravodlivosti Slovenskej republiky